

20. Cooper J. Territorial integrity can't trump the basic human right to self-determination // The Tiraspol Times. – 7 April 2008. – P.43–59.

21. Klajn Je. Samoopredelenie nacija: sozidanje ili opasnaja zabava / Je. Klajn // Obshhestvennyye nauki i sovremennost'. – 2013. – №2. – S.3–19.

22. Seneze S. Prava cheloveka i pravo narodov: dva razdel'nyh mira / S. Seneze // Mezhdunarodnye otnosheniya. – 2011. – №2. – S.32–49.

23. Donnelly D. K. States and substates in a free world: a theory of national self-determination // Nationalism and ethnic politics. – Summer 2016. – Vol.2. – №2. – P.11–29.

Dakhno O. Yu., PhD student of the National Institute for Strategic Studies (Ukraine, Kyiv), aleks9000@gmail.com

The main factors of ensuring the territorial integrity of the modern state

Within this article the external and internal factors that affect the security and territorial integrity of the state are analyzed. The causes of the crisis of the territorial integrity of the modern state and ways to resist it in the conditions of development and strengthening of the constitutional democratic system are identified. Instruments to protect territorial integrity of «new independent states» are presented as well as its proper institutional framework, which is the key to strengthening international peace and global security.

The necessity to establish a multi-system protection of territorial integrity is highlighted. The expediency of introducing strategic paradigm to protect the interests of the state is emphasized, the lack of which creates a high level of probable loss of the state's territorial integrity. It is proved that an important place in the structure of policies ensuring the territorial integrity of the modern state must belong to international legal tools governing the activities of states and other actors in this field.

Keywords: territorial integrity, territorial inviolability, separatism, annexation, secession, global integration, national state, global state, global security, national sovereignty, territorial disintegration, international peace, territorial conflicts, national security.

* * *

УДК 316.485.6

Калюжна Ю.,
аспірантка, Національний інститут стратегічних
досліджень при Президентові України
(Україна, Київ), expelliarmus3107@gmail.com

ПОПЕРЕДЖЕННЯ СОЦІАЛЬНИХ КОНФЛІКТІВ: ІНФОРМАЦІЙНИЙ АСПЕКТ

Зроблено спробу аналізу засобів та механізмів попередження соціальних конфліктів, зокрема за допомогою технологій інформаційного впливу на соціум та окремі соціальні групи-мішені. Розглянуто основні фази розвитку соціального конфлікту, серед яких основну увагу зосереджено на передконфліктній фазі. Досліджено основні механізми попередження та врегулювання конфлікту у соціальній системі із застосування факторів інформаційного впливу.

Ключові слова: соціальна система, соціальний конфлікт, функції соціального конфлікту, причини конфлікту, попередження соціального конфлікту, інформація, інформаційні механізми, інформаційний вплив.

Розробка механізмів попередження та протидії соціальним конфліктам посідає ключове місце у сучасній системі управління. Оскільки будь-яка соціальна система є елементом певної іншої, більш глобальної системи, закономірності якої визначають основні властивості та обставини розвитку власних підсистем, державу як соціальну систему також слід розглядати з позиції місця, яке вона посідає у міжнародній системі, яка активно трансформується, що породжує безліч локальних та регіональних конфліктів у певних підсистемах, що потребують дієвих підходів до їх попередження та врегулювання з врахуванням інформаційного аспекту.

Як приклад можна навести ситуацію на території східних областей України впродовж 2014–2017 рр., де інформаційне протистояння відіграє одну з ключових ролей у боротьбі між Росією та Україною. Причому

Російська Федерація у інформаційній війні проти України застосовує весь спектр «активних заходів» впливу не тільки на локальний та регіональний, але і глобальний інформаційний простір [5]¹.

Технології інформаційного впливу застосовуються не тільки для інспірування та ескалації соціальних конфліктів, але і для їх врегулювання, управління та попередження.

З огляду на все вищевказане предметом аналізу даної статті є інформаційні механізми попередження соціальних конфліктів, а метою – визначення новітніх механізмів ініціювання соціальних конфліктів та протидії їм; аналіз наявих інструментів інформаційного впливу на соціум та порівняння їх превентивного потенціалу у різних сферах життя суспільства, – політичній, економічній, соціальній тощо.

Тенденції виникнення та ескалації соціальних конфліктів були предметом дослідження як зарубіжних, так і вітчизняних вчених. Так, теорії соціального конфлікту, його функції вивчали Г. Зіммель, який, власне кажучи, ввів у науковий обіг саме поняття конфлікту, Т. Парсонс [6], Л. Козер [4], М. Вебер [11], Е. Мейо, Р. Дарендорф, кожен з яких визначив свій погляд на роль та функції конфлікту у розвитку та функціонуванні всієї соціальної системи. Що стосується попередження соціальних конфліктів, то дане питання на сучасному етапі досліджували Н. Т. Кільмашкіна [3], С. В. Соколов [9], А. Н. Чуміков, С. С. Алексєєв, М. І. Пірен [8], І. Е. Бекешкіна та ін.

До того ж, впродовж останніх років чималий досвід місії з врегулювання соціальних конфліктів у різних регіонах світу набули ООН, регіональні та локальні державні та недержавні організації.

Новизна одержаних результатів визначається систематизацією даних щодо використання інформаційного аспекту в сучасних соціальних конфліктах та реальною оцінкою сучасного стану розробки механізмів попередження і протидії виникненню та ескалації соціальних конфліктів.

Як зазначив М. Вебер у «Методології соціальної науки», конфлікт є невід'ємним атрибутом соціального життя, адже «мир» є не більше ніж зміна форми самого конфлікту або сторін, що конфліктують, зміна самого предмету конфлікту або зміна можливостей вибору [12].

Питання щодо ролі соціального конфлікту у розвитку системи також є досить суперечливим, тому що соціальний конфлікт може як привести до розвитку соціальної системи, так і до виникнення загрози її існуванню та остаточному руйнуванню системи. Тобто соціальний конфлікт несе у собі як негативні, так і позитивні функції та наслідки. Так американський соціолог Т. Парсонс розглядав конфліктну поведінку як девіантну, а сам соціальний конфлікт як ознаку хвороби соціального організму [6]. В свою чергу, Л. Козер вбачав у конфлікті позитивні функції, адже він спонукає соціальну систему до розвитку та оновлення, вказуючи на існуючі у ній недоліки [4]. Наприклад, серед конструктивних функцій соціального конфлікту слід виділити таку, що дозволяє виявити протиріччя у

¹ «Активні заходи» СРСР проти США: пролог до гібридної війни: аналіз. доп. / Д. В. Дубов, А. В. Баровська, Т. О. Ісакова, І. О. Коваль, В. П. Горбулін; за заг. ред. Д. В. Дубова. – К.: НІСД, 2017. – 88 с/

суспільстві, визначити форму недоліків у соціальній системі та задалегіть попередити розгортання проблеми. Наявність конфліктної ситуації у соціальній системі призводить також до мобілізації енергії, вдосконалення засобів комунікації для ефективного вирішення проблеми, що виникла [3, с. 12–13].

В той же час соціальний конфлікт несе у собі велику кількість деструктивних функцій, які розкриваються при довгому ігноруванні проблеми, що виникла. Соціальні конфлікти значно дестабілізують соціальну систему, роблять її вразливою для зовнішньої загрози, пригнічують темпи економічного, політичного, соціального та духовного розвитку суспільства в цілому [3, с. 14].

Значною загрозою для соціальної системи є конфлікти, що містять у собі фазу збройного протистояння, адже вони несуть у собі насильницькі методи боротьби, що провокують значні матеріальні та людські втрати. Зазвичай у збройні конфлікти переходять ті, що виражають боротьбу соціальних груп, систем за певні цінності, владу та ресурси.

Відносно етапів розвитку конфлікту слід виділити чотири основні фази:

1. Початкова або латентна фаза – фіксує етап зародження та початковий розвиток конфліктної ситуації. Також до даної фази належить усвідомлення сторонами наявності протиріч, розбіжності інтересів. Даний етап ще називають передконфліктним [3, с. 52].

2. Фаза підйому або демонстративна – конфліктна ситуація переходить у відкриту фазу і починається відкрита взаємодія між її суб'єктами. Суттєвою відмінністю від попередньої фази є те, що опоненти повністю усвідомлюють сутність протиріч, що сформувавши передумови конфліктної ситуації та переходять до формування стратегій захисту власних інтересів [3, с. 55].

3. Агресивна фаза характеризує пік конфлікту, відбувається швидкий розвиток відкритої конфронтації. На даній фазі конфлікт може перейти у фазу збройного протистояння. Цей етап можна поділити на три частини. По-перше, фаза розпочинається з інциденту, що виникає за певного збігу обставин або штучно інсценований опонентами за допомогою провокації або що. Надалі відбувається ескалація конфлікту – найбільш агресивна фаза всього протистояння, під час якої загострюються всі можливі протиріччя між сторонами [3, с. 58]. Третью частиною є етап завершення відкритого періоду протистояння, під час якого сторони усвідомлюють безперспективність протиріч.

4. Батальна або постконфліктна фаза зазвичай характеризується спадом конфліктної ситуації та передбачає її розв'язання, врегульовуючи існуючі протиріччя та ліквідуючи напругу між полюсами [3, с. 61].

Що стосується попередження конфлікту, то даний процес передбачає вплив на конфлікт на першій латентній фазі, адже вона фіксує стан соціальної системи напередодні конфлікту, зародження основних наявних у ній протиріччя та їх джерела. Саме тому технології попередження конфлікту покликані локалізувати протиріччя на етапі їх появи для уникнення в подальшому матеріальних, моральних та людських збитків.

Початкову фазу конфлікту, як і сам конфлікт, можна розділити на три основні етапи. Перш за все, це виникнення гострих протиріч з приводу незадоволення

потреб суб'єктів соціальної системи. По-друге, посилення соціальної напруги у системі, що фіксує емоційний стан суспільства впродовж достатньо довгого періоду часу. Проте, слід відзначити, що не будь-яка соціальна напруга може призвести до ескалації конфлікту, а лише та, що викликана реальним пригніченням потреб та інтересів суб'єктів суспільства, змінами у соціальній системі, що сприймаються як загроза, а також недостовірною або спотворенною інформацією про певні події, факти та суспільні явища [3, с. 52]. Саме на даному етапі соціальна система є найбільш вразливою для ворожих інформаційних операцій. Як приклад, ситуація, що склалася в Україні наприкінці 2013 – початку 2014 років. Зріст соціальної напруги в результаті відмови української влади підписати угоду з Європейським союзом, зростання соціальної невдоволеності, масові виступи призвели до нестабільного стану всієї соціальної системи та зробили її вразливою до зовнішньої загрози. В результаті цього поширення недостовірної інформації у системі призвело до виведення її з рівноваги та дисонанс між підсистемами. В подальшому, за допомогою тих самих засобів інформаційного впливу з боку Російської Федерації система почала розпадатися на підсистеми, що зробило її ще більш вразливою для зовнішніх загроз.

Тож, технології протидії інформаційним механізмам провокування конфліктів у тій чи іншій соціальній системі відіграють вирішальну роль саме на етапі зародження протиріч, що провокують зріст соціальної напруги, до розгортання відкритого протистояння.

Особливої уваги потребує необхідність своєчасного збору об'єктивної інформації про сутність, джерела та причини зростаючої напруги у системі, а також про цілі та інтереси конфліктуючих сторін для повного аналізу передконфліктної ситуації та прогнозування можливих варіантів розвитку подій. До того ж слід зазначити, що свідомо хибна оцінка передконфліктної ситуації може використовуватися як для стримання, так і для форсування протистояння.

Попередження соціального конфлікту є неможливим без визначення основних причин його виникнення, які, в свою чергу, можуть бути як об'єктивні, тобто такі, що зумовлені загальними закономірностями розвитку соціальної системи, так і суб'єктивні, викликані протилежністю інтересів та іншими особливостями індивідів. Так, наприклад, С. В. Соколов зазначає, що суб'єктивними причинами можуть виступати наступні:

– протиріччя між інтересами індивідів малих та великих груп та нормами поведінки у суспільстві [9, с. 95];

– протиріччя між однаковими інтересами різних суб'єктів, спрямованих на один і той самий предмет, як наприклад влада, територія, суверенітет та ін. [9, с. 95];

– полярні цілі та інтереси різних суб'єктів [9, с. 96]; як приклад, можна навести розходження позицій РФ та України щодо євроінтеграції України;

– нерозуміння інтересів, намірів та дій опонентів суперниками, у яких вони починають бачити загрозу для себе [9, с. 96]; Росія вбачає зокрема загрозу для себе у вступі України до НАТО.

Серед інших причин виникнення соціальних конфліктів хотіли б звернути увагу саме на ідеологічні, зокрема різне ставлення до певних позицій та відмінна

система ідей. На ідеологічній основі можуть виникати соціальні конфлікти різного типу – політичні, релігійні, соціо–культурні тощо. Зокрема, на ґрунті ідеології виникає такий тип конфлікту, що може нести у собі елементи збройного протистояння, як «війна Аполлона». Автор терміну у його сучасному тлумаченні С. Пересльогін [7]. Даний тип соціального конфлікту відбувається шляхом зіткнень картин світу, які мають форму ідей, моральних норм та мотивацій [7, с. 360]. У даному типі конфлікту часто не вдається встановити переможця і переможеного. Цей тип конфлікту є вкрай небезпечним через те, що він стосується питань ідеології як окремої особистості, так і окремих соціальних груп.

Всі ці причини призводять до наявності досить великої кількості різноманітних факторів, що впливають на процес попередження конфлікту.

Не дивлячись на велику кількість літератури, що стосується попередження інформаційних конфліктів, на даний момент є неясним, як попередити соціальний конфлікт, зокрема такий, що носить національний або міжнародний характер. Соціальні конфлікти продовжують виникати, у деяких випадках призводячи до збройного протистояння.

Основною проблемою щодо попередження соціального конфлікту є нездатність держав та міжнародної спільноти вчасно передбачити зародження та розростання таких конфліктів, що можуть у подальшому мати насильницький характер. Серед важливих причин нездатності вчасно попередити зародження того чи іншого соціального конфлікту можна виділити нездатність керівництва держав вчасно зреагувати на певні фактори, які пов'язані із загостренням конфліктної ситуації, зокрема через відсутність узгодження щодо користі завчасного попередження конфлікту. До того ж, для внутрішньодержавних конфліктів потребуються методи раннього попередження, які відрізняються від тих, що використовуються для попередження традиційних міждержавних протиріч [11]. Все це свідчить про необхідність використання інформаційних механізмів задля завчасного попередження соціального конфлікту.

Отже, попередження соціального конфлікту передбачає, перш за все, його прогнозування, тобто обґрунтоване припущення про можливість виникнення та розвиток конфліктів у соціальній системі [8, с. 123]. На основі проаналізованої інформації щодо об'єктивних та суб'єктивних причин можливих зіткнень між сторонами формуються варіанти подальшого розвитку подій та пропонуються певні пропозиції щодо попередження розвитку конфлікту та вирішення протиріч у мирний спосіб. Проте, останнім часом збільшилася можливість появи так званих «чорних лебедів», тобто таких подій та явищ у суспільному житті, які виникають несподівано та складні для передбачення. Теорію появи «чорних лебедів» розвинув у своїй роботі з аналогічною назвою відомий американський економіст Н. Н. Талеб [10]. Згідно з його дослідженням подія, яку можна класифікувати як «чорного лебедя», володіє трьома основними характеристиками:

1. Аномальність, тобто нічого у минулому не могло спровокувати виникнення та розвиток даної події [10, с. 19].

2. Подія або явище справляє сильний вплив на соціальну систему та може призвести до несподіваних

наслідків, дестабілізації або навіть знищення системи [10, с. 19].

3. Ретроспективне передбачення, тобто пояснення події після того як вона відбулася та була сприйнята як «сюрприз», видається достатньо передбачуваним [10, с. 20].

Так, Революція Гідності в кінці 2013 – початку 2014 років сприймалася як повна несподіванка, подія, яку ніхто з політологів не міг передбачити, проте в подальшому при аналізі різноманітних факторів вчені встановили, що даний варіант розвитку подій був достатньо таки очікуваним. Дані події призвели до дестабілізації соціальної системи як всередині держави, так і системи міжнародних відносин загалом. Саме тому, подібні конфлікти можуть бути досить складними для передбачення та попередження, але при своєчасному та вдалому аналізі передконфліктної ситуації, шанс все таки існує.

Висновки. Соціальні конфлікти несуть у собі як позитивні, так і негативні наслідки для соціальної системи. Проте, невчасне виявлення наявних у системі протиріч, їх ігнорування та замовчування може призвести до згубних наслідків для внутрішнього устрою системи, так і до порушення її взаємовідносин з іншими системами, або навіть знищення системи [9, с. 122]. Виявлення та ліквідація причин соціального конфлікту є одним з найбільш ефективних способів попередження появи соціального конфлікту.

Серед механізмів попередження соціальних конфліктів, зокрема з точки зору інформаційного фактору, можна запропонувати наступні:

– збір інформації з різноманітних джерел для більш повної картини та об'єктивного аналізу даних про певну подію або явище суспільного життя, а також ліквідація перешкод та збоїв при отриманні, аналізі та передачі важливої та конфіденційної інформації;

– створення єдиних критеріїв оцінки інформації та розуміння інформаційної агресії відносно соціальної системи та необхідності регулювання інформаційних механізмів впливу на соціум;

– протидія маніпулюванню суспільною свідомістю, зокрема, за допомогою поширення шкідливої, негативної та спотвореної інформації як у самій системі, так і за її межами. Сюди також слід віднести боротьбу інформаційною агресією, протидією пропаганді та дезінформації, що визначенні у Стратегії національної безпеки України 2015 року [1];

– створення системи органів або вдосконалення вже існуючих, до функцій яких належить своєчасне реагування та попередження використання інформаційних механізмів впливу на елементи соціальної системи, інститутів, що відповідатимуть за інформаційну психологічну безпеку індивідів;

– вчасне викриття ворожих операцій, спрямованих на дестабілізацію системи як з середини, так і її негативне сприйняття іншими системами;

– виявлення суб'єктів системи, що спотворені або використовуються агресором для впровадження негативних інформаційних технологій з середини соціальної системи [1];

Отже, аналіз передконфліктної ситуації та своєчасне реагування на неї суб'єктів управління соціальною системою дозволяє діагностувати зростаючу соціальну

напруга та вчасно реалізувати технології щодо попередження ескалації конфлікту. Проте, на даний момент дані механізми не застосовуються в повній мірі для попередження та врегулювання соціальних конфліктів. Це стосується і збройного протистояння на Сході України. Слід зазначити, що при вдалому комбінуванні різноманітних механізмів попередження та врегулювання конфліктної ситуації, можна уникнути подальшої ескалації протистояння та призвести до його спаду та розв'язання.

Список використаних джерел

1. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 6 травня 2015 року «Про Стратегію національної безпеки України» №287/2015 // Президент України [Електронний ресурс]. – 2015. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/287/2015>.
2. Дмитриев А. В. Конфликтология: Учебное пособие. – М.: Гардарики, 2000. – 320 с.
3. Кильмашкина Т. Н. Конфликтология. Социальные конфликты: учебник для студентов вузов / Т. Н. Кильмашкина – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: ЮНИТИ–ДАНА: Закон и право, 2012. – 277 с.
4. Козер Л. А. Функции социального конфликта / Пер. с англ. О. Назаровой; Под общ. ред. Л. Г. Ионина. – М.: Дом интеллектуальной книги: Идея–пресс, 2000. – 205 с.
5. Колах В. К. Сучасні тенденції в захисті національних інтересів від російської пропаганди / Вікторія Костянтинівна Колах // Стратегічні пріоритети. – 2016. – №1. – С.88–98.
6. Парсонс Т. Система современных обществ / Пер. с англ. Л. А. Седова и А. Д. Ковалева. Под ред. М. С. Ковалева. – М.: Аспект Пресс, 1998. – 270 с.
7. Переслегин С. Б. Сумма стратегий / С. Переслегин, Е. Переслегина, А. Желтов, Н. Луковникова. – Санкт–Петербург, 2013. – 1070 с.
8. Пирен М. И. Конфликтология: Пидручник. – К.: МАУП, 2003. – 360 с.
9. Соколов С. В. Социальная конфликтология: Учеб. пособие. – М.: ЮНИТИ–ДАНА, 2001. – 327 с.
10. Талеб Н. Н. Черный лебедь. Под знаком непредсказуемости (Сборник) / Пер. с англ. В. Сонькин, О. Попов, Алексей Капанадзе, А. Бердичевский, М. Костионовая. – М.: КоЛибри, 2012. – 736 с.
11. Janie Leatherman, William DeMars et al., Breaking Cycles of Violence, Kumerian Press, West Harford, 1999, p.3.
12. Weber M. The Methodology of the Social Sciences, trans. and ed. Edward A. Shits and Henry A. Finch. Glencoe, Ill.: The Free Press, 1949, P.26–27.

References

1. Pro rishennia Rady nacional'noi' bezpeky i oborony Ukraïny vid 6 travnja 2015 roku «Pro strategiju natsional'noi' bezpeky Ukraïny» №287/2015 // Prezydent Ukraïny [Elektronnyy resurs]. – 2015. – Rezhym dostupu: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/287/2015>.
2. Dmitriev A. V. Konfliktologija: Uchebnoje posobije. – M.: Gardariki, 2000. – 320 s.
3. Kil'mashkina T. N. Konfliktologija. Socialnyje konflikty: uchebnik dlja vuzov / T. N. Kil'mashkina – 2-je izd., pererab. i dop. – M.: JUNITI–DANA: Zakon i pravo, 2012. – 277 s.
4. Kozher L. A. Funkcii social'nogo konflikta / Per. s angl. O. Nazarovoju; Pod obshch. red. L. G. Ionina. – M.: Dom intellektual'nojy knigi: Ideya–press, 200. – 205 s.
5. Konah V. K. Suchasni tendenciji v zahysti nacional'nyh interesiv vid rosijys'koji propagandy / Viktorija Kostjantynivna Konah // Strategichni priorytety. – 2016. – №1. – S.88–98.
6. Parsons T. Sistema sovremennyh obshestv / Per. s angl. L. A. Sedova i A. D. Kovaljeva. Pod red. M. S. Kovaljevoju. – M.: Aspekt Press, 1998. – 270 s.
7. Pereslegin S. B. Summa strategij / S. Peresl'egin, E. Peresl'egin, A. Zheltov, N. Lukovnikova. – Sankt–Peterburg, 2013. – 1070 s.
8. Piren M. I. Konfliktologija: Pidruchnyk. – K.: MAUP, 2003. – 360 s.
9. Sokolov S. V. Social'naja konfliktologija: Ucheb. pocobije. – M.: JUNITI–DANA. – 327 s.

10. Taleb N. N. Chernyj l'bjed'. Pod znakom nepredskazujemosti (Sbornik) / Per. s angl. V. Son'kin, O. Popov, Alexejy Kapanadze, A. Berdichevskijy, M. Kostionova. – M.: KoLibri, 2012. – 736 s.

11. Janie Leatherman, William DeMars et al., Breaking Cycles of Violence, Kumerian Press, West Harford, 1999, p.3.

12. Weber M. The Methodology of the Social Sciences, trans. and ed. Edward A. Shits and Henry A. Finch. Glencoe, Ill.: The Free Press, 1949, P.26–27.

*Kaliuzhna Y., postgraduate student,
The National Institute for Strategic Studies
(Ukraine, Kyiv), expelliarmus3107@gmail.com*

Prevention of social conflicts: information aspect

In the article, it is analyzed means of prevention of social conflicts, in particular by instruments of information technology impact on society as whole and peculiar target groups. The purpose of the article is to study basic phases of conflict development with the primary attention to pre–conflict stage. The paper is explored basic mechanisms of social conflicts prevention with application of factors of information impact.

Keywords: social system, social conflict, functions of social conflict, causes of conflict, prevention of social conflict, information, information mechanisms, information impact.

* * *

УДК 327

Матчук Я.,
магістр міжнародної інформації, кафедра
міжнародної інформації, Інститут міжнародних
відносин, Київський національний університет
ім. Тараса Шевченка (Україна, Київ),
yashella@gmail.com

ВИКОРИСТАННЯ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ ЯК ПЛАТФОРМИ ДЛЯ ПОЛІТИЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ (НА ПРИКЛАДІ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ІНСТИТУЦІЙ)

Досліджено соціальні медіа–платформи як інструмент комунікації політичних інституцій та формування їхнього іміджу на міжнародній арені. Проведено аналіз особливостей використання соціальних медіа для політичної комунікації, розглянуто досвід застосування інструментів соціальних мереж для інформування громадськості про діяльність політичних інституцій. Метою статті є аналіз методів використання соціальних мереж політичними інституціями. Науковий пошук здійснювався на основі системного підходу до аналізу політичної та рекламної комунікації. Під час опрацювання проблеми було використано здобутки і методи таких наук, як політологія, теорія масової комунікації, соціологія та зв'язки з громадськістю.

Ключові слова: соціальні медіа, політичні комунікації, політичні інституції, Європейський парламент, Рада Європейського Союзу, Європейський центральний банк, Європейський омбудсмен.

У сучасному суспільстві політичні діячі та інституції мають постійно підтверджувати легітимність свого перебування на політичній арені. На цьому тлі активізується потреба політичних організацій в ефективних та діючих піар–кампаніях на базі соціальних медіа. Саме тому останнім часом у нашому суспільстві все більшого розвитку набувають різноманітні політичні піар–технології для соціальних сервісів, що є особливо помітними під час виборчих кампаній. Метою статті є оцінка на прикладі політичних комунікаційних кампаній європейських політичних інституцій ефективності соціальних медіа як інструменту політичної комунікації та їхнього впливу на формування суспільної думки.

У середині ХХ століття у період післявоєнної демократизації та активного розвитку комунікативних технологій та засобів з'явилися перші теоретичні розробки щодо політичної комунікації [1]. Політичною комунікацією називаємо процес передачі, обміну політичною інформацією, який структурує політичну діяльність та надає їй нового значення, формує